РЕШЕНИЕ № РУ – 23 – ЕО/2025
за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

на основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от *Закона за опазване на околната среда* – ЗООС, чл. 31, ал. 4 и ал. 6 от *Закона за биологичното разнообразие* – ЗБР във връзка с чл. 37, ал. 4 и чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* – Наредбата за ОС, писмено искане от възложителя по чл. 8а и съгласно чл. 14, ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми* – Наредбата за ЕО, както и получено становище от Регионална здравна инспекция – гр. Русе

Р Е Ш И Х

да не се извършва екологична оценка на *Програма за опазване на околната среда на Община Две могили за периода 2025-2028 г. с включен Раздел „Лечебни растения"*, при прилагането на която няма вероятност да се окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

Възложител: Община Две могили, ЕИК 000530529 със седалище и адрес на управление: гр. Две могили, ул. „България" № 84

Местоположение: селищната система на Община Две могили (общо 12 населени места: 1 град – гр. Две могили /общински център/ и 11 села – Баниска, Батишница, Бъзовец, Каран Върбовка, Кацелово, Могилино, Острица, Помен, Пепелина, Широково и Чилнов)

Характеристика на програмата:

Общинската Програма за опазване на околната среда /ПООС/ се разработва на основание чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от *Закона за опазване на околната среда*. Проектът на същата е разработен за периода 2025-2028 г. и обхваща цялата територия на община Две могили.

Основните задачи, които се поставят с Програмата, са свързани с актуалните проблеми по опазване на околната среда, бъдещите инициативи за снижаване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начин на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности и др. В Програмата се поставят и задачи за интегриране на икономическите и социалните цели с тези по опазването на околната среда при планиране на общинските дейности и създаването на оптимална екологична обстановка с траен ефект за обществото.

Целите на програмата се свеждат до следното:

- акцентиране върху най-важните екологични проблеми на общината;
- сравняване и привеждане в унисон с националните и европейски приоритети;
- обвързване на бъдещите проекти на общинска администрация и дейностите в програмата с националните, световни тенденции и стратегии по управление на околната среда;

- създаване на организация за насочване на силите на общинските и държавни органи, частния и държавен бизнес, граждански сдружения, научни организации и гражданството към изпълнение на заложените в плана приоритетни мерки или за предотвратяване на нови замърсявания;

-откриване на източници за финансиране (национални и международни програми, европейски фондове и др.).

Програмата се основава на следните **основни принципи**:

- Устойчиво развитие – постига се посредством осъществяването на политики, при които се хармонизират и интегрират икономическото, социалното развитие и опазването на околната сред, като се предотвратяват бъдещи замърсявания и се съхранява биологичното разнообразие.

- Опазване на природните ресурси – природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие. Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им.

- Принцип на превенцията и предпазливостта – необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейностите, които съгласно принципа на предпазливостта, представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве, следва да се избягват.

- Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики – според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики и в тези на национално, регионално и местно развнище.

- Субсидираност на политиките – този принцип се основава на децентрализиране на процеса на вземане на решения. Необходимо е все повече компетенции и отговорности да бъдат трансформирани в посока от централно към регионално и местно равнище.

- Замърсителят плаща за причинените вреди – замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме екологичните разходи, за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

- Прилагане на чисти технологии – необходимо е да се насърчава въвеждането на „чисти технологии" и постепенно да се преустановява използването на технологии, които причиняват вредни въздействия върху околната среда.

- Използване на икономически инструменти за опазване и подобряване състоянието на околната среда – икономическите инструменти, които се използват за целите на екологичната политика е необходимо да включват стимули за въвеждане на съобразени с опазването на околната среда технологии, иновации, дейности и практики, и да предвиждат постепенно премахване на субсидии, които подкрепят дейности, причиняващи вредни въздействия върху околната среда.

- Потребителят плаща – всеки, който ползва природни ресурси и услуги следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

- Споделена отговорност – всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда трябва да участва в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

- Достъп до информация за околната среда – компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда.

- Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

На база направен SWOT анализ са определени основните цели за бъдещото развитие на общината в областта на околната среда. При целеполагането са взети предвид основните силни страни, които трябва да бъдат запазени; основните проблеми (слаби страни), които следва да бъдат решени и са отчетени заплахите пред общината в областта на околната среда. За тяхното решаване са избрани подходи, които максимално да позволят възползването от постигнатите успехи (силни страни) и стоящите пред Общината възможности. Формулираните цели показват стратегически избор и основните приоритети, които ще има общината през следващите години. В същото време те не отменят провеждането на рутинните действия, свързани с провеждането на политиката по околна среда.

Генералната стратегическа цел на Програмата на Община Две могили е **поддържане и подобряване на качеството на живот на населението на общината, чрез осигуряване на благоприятна околна среда, чрез устойчиво управление на околната среда.**

За постигане на генералната стратегическа цел на ОПООС са формулирани следните специфични стратегически цели и мерки за постигането им:

Специфична цел № 1: Усъвършенстване на системата за управление на отпадъците в община Две могили. Целта е осигуряване на екологосъобразното управление на отпадъците, чрез предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Мярка 1.1. Оптимизиране на общинската схема за управление на отпадъците /транспорт, събиране, рециклиране и оползотворяване/.

Мярка 1.2. Подобряване на контрола на дейностите по управление на отпадъците и предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища.

Специфична цел № 2: Опазване и управление на биологичното разнообразие в общината.

Мярка 2.1. Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие в общината. Подобряване на контрола върху възможните негативни влияния върху биологичното разнообразие в общината.

Мярка 2.2. Устойчиво управление на защитените територии и зони по „Натура 2000" в община Две могили. Включване на териториите с природозащитна стойност в цялостната схема за устройство на територията на община Две могили. Устройване и социализиране на защитените територии и зони по „Натура 2000", като част от природозащитните и информационни центрове на общината.

Мярка 2.3. Въвеждане и подобряване на превантивни дейности за намаляване на опасността от горски пожари на територията на общината.

Специфична цел № 3: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население.

Мярка 3.1. Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компонентите по управление на околната среда в общинската администрация.

Мярка 3.2. Подобряване на информационната обезпеченост за управление на околната среда в община Две могили. Създаване на работещ механизъм за обмен на информация, сред заинтересованите институции и организации работещи в сферата на околната среда. Осигуряване на публичен достъп до информация, относно състоянието на околната среда и общинските дейности по управлението ѝ, чрез интернет платформа.

Мярка 3.3. Информиране на населението на община Две могили, относно опазване на околната среда.

Раздел „Лечебни растения" /ЛР/ е неразделна част от Общинската програма за опазване на околната среда. Същият се разработва съгласно изискванията на чл. 50, т. 3 от *Закона за лечебните растения* – ЗЛР. След преглед на раздела РИОСВ-Русе, констатира следното:

1. В настоящия документ е направен списък с растителните видове, които се срещат на територията на общината и за които могат да бъдат издавани позволителни за ползване. В табличен вид са представени общо 61 вида лечебни растения, с описани морфологични части, местоположение на находищата, прогнозно количество на ресурсите, количества, за които ще се издава позволително за ползване, както и период на възстановяване на ресурсите.

2. Спазени са изискванията на чл. 55 от ЗЛР и чл. 5 и чл. 6 от *Наредба 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения.*

3. Предвидени са мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове.

4. Направен е анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите.

В териториалния обхват на Община Две могили **попадат две защитени зони** от екологичната мрежа „Натура 2000", по смисъла на ЗБР:

- **BG0002025 „Ломовете"** за опазване на дивите птици, по чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед № РД-562/05.09.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 84/2008 г.), изм. и доп. със Заповед № РД-382/19.04.2013 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 50/2013 г.), изм. и доп. със Заповед № РД-651/19.07.2024 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 70/20.08.2024 г.);
- **BG0000608 „Ломовете"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, по чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗБР, обявена със Заповед № РД-1024/17.12.2020 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 18/02.03.2021 г.), изм. и доп. със Заповед № РД-650/19.07.2024 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 70/20.08.2024 г.).

В териториалния обхват на Община Две могили попадат две защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии – ЗЗТ:

- **природна забележителност „Орлова Чука"** в землищата на с. Пепелина, община Две могили и с. Табачка, община Иваново, обявена със Заповед № 2810/10.10.1962 г. /ДВ, бр. 56/1963 г./ на Председателя на Главното управление на горите към Министерски съвет, с актуализирана площ и режима на дейностите със Заповед № РД-421/24.06.2009 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ, бр. 63/2009 г./;
- **защитена местност „Находище на Усхтрицова урока - село Острица"** в землището на с. Острица, обявена със Заповед № РД-19/11.01.2013 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ, бр. 9/2013 г./.

Община Две могили има изготвена и действаща „Програма за управление на отпадъците на община Две могили" с период на действие 2021-2028 г. Програмата е разработена на основание изискванията на чл. 52 от *Закона за управление на отпадъците* – ЗУО. Тя е изготвена в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците /НПУО/. За същата е проведена процедура по реда на Глава шеста от ЗООС, финализирана с Решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка № РУ-13-ЕО/2022 г. на Директора на РИОСВ-Русе. С Решение № 602 взето на заседание на Общински съвет – Две могили с Протокол № 34/24.06.2022 г. е приета Общинска програма за управление на отпадъците на община Две могили за периода 2021-2028 г.

Предложената ПООС на Община Две могили за периода 2025-2028 г. с включен раздел „Лечебни растения" **попада** в обхвата на чл. 2, ал. 2, т. 3 от *Наредбата за ЕО* **във връзка с което е подложена на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО).**

Съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 2 и чл. 4 на *Наредбата за ОС*, Програма за опазване на околната среда на Община Две могили за периода 2025-2028 г., с включен раздел „Лечебни растения" е подложена на оценка за съвместимостта ѝ с предмета и целите на опазване на горецитираните защитени зони чрез процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

Преценката, да не се извършва екологична оценка, се основава на следните

МОТИВИ:

1. Програмите са разработени на основание чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от *ЗООС*, чл. 50, т. 3 от *ЗЛР*, при спазване на утвърдени методически указания.
2. ПООС е документ с отворен статут, с възможност за периодично допълване, доразвиване и разширяване на обхвата, в съответствие с настъпилите промени в приоритетите на Община Две могили, в екологичното законодателство и в стратегическото развитие на държавата, засягащо общината.
3. Програмата има за основна цел да намали вероятността, продължителността, честотата и необратимостта на негативните въздействия на човешката дейност върху околната среда.
4. С изпълнение на заложените в програмата цели се очаква да се постигне екологосъобразно управление на околната среда, което ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие върху околната среда и човешкото здраве и намаляване използването на природните ресурси.
5. Екологичните проблеми, които програмата цели да смекчи или да елиминира са: влошаване качеството на въздуха, почвите и водите, образуването на голям брой отпадъци, негативно въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве, намаляване на биоразнообразието и влошаване състоянието на флората и фауната, както и промени в климата, водещи до повишена честота и интензитет на екстремните климатични явления.
6. Не се очакват негативни последици в резултат от прилагането на програмата.
7. Не се очакват кумулативни негативни въздействия в резултат от прилагането на програмата.
8. След преглед на представената документация и на основание на чл. 37, ал. 4 от Наредбата за ОС, преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитени зони *BG0002025 „Ломовете" и BG0000608 „Ломовете"*, **е че ПООС няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове, предмет на опазване на цитираните защитени зони, поради следните мотиви:**

8.1. Предмет на програмата не са конкретни планове, проекти, програми или инвестиционни предложения, а основната стратегическа цел е подобряване на качеството на живот и намаляване на риска за здравето на населението, чрез осигуряване на благоприятна околна среда, запазване на биоразнообразието и устойчиво управление на околната среда.

8.2. Не се засягат пряко или косвено типове природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони.

8.3. Не се очаква мерките, заложени в програмата да предизвикват натрупване на отрицателни кумулативни въздействия в съчетание с други програми, планове и инвестиционни предложения.

8.4. Предвидените за изпълнение дейности няма да доведат до нарушаване на целостта и кохерентността на защитените зони, както и до фрагментация и прекъсване на биокоридорни връзки от значение за видове, предмет на опазване.

8.5. Не се засягат хранителни местообитания.

9. При изпълнение на предвидените в Раздел „Лечебни растения" мерки ще се постигне ефективно използване на лечебните растения, опазване на естествените им находища, предотвратяване изчезването на отделни видове и свързани с тях компоненти на околната

среда, както и ще бъдат задоволени потребностите от лечебни растения на населението, с оглед на което същия се съгласува на основание §3, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на *Закона за лечебните растения*.

10. При прилагането на програмата не се очаква трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

11. В изпълнение на разпоредбите на чл. 13, ал. 1, т. 2 от *Наредбата за ЕО*, информацията за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка е изпратена на РЗИ-Русе. Съгласно получено становище с вх. № АО-3925-(4)/31.07.2025 г., *„...РЗИ-Русе счита, че не е необходимо изработването на екологична оценка на Програмата за опазване на околната среда на община Две могили 2025-2028 г.".*

На основание чл. 14, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО, поставям следното условие:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от Програмата за опазване на околната среда на Община Две могили, попадащи в обхвата на Глава шеста на *ЗООС* или извън нея, но попадащи под разпоредбите на чл. 31 от *ЗБР*, могат да бъдат одобрени само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС или решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО, с което е преценено да не се извършва ОВОС/ЕО, и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, разписани в решението/становището.

2. Ежегодно, съобразно програмния период 2025-2028 г., да се представя в РИОСВ-Русе, отчет за изпълнението на Програмата за опазване на околната среда на Община Две могили за предходната календарна година.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя по Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да бъде основание за отпадане на отговорността, съгласно действащата нормативна уредба по околна среда.

Преди изменение на устройствения план, възложителят или новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда на основание чл. 88, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда.

При констатиране на неизпълнение на условия в решението за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от *Закона за опазване на околната среда*.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от Закона за опазване на околната среда, решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрена разглежданата стратегия.

Решението подлежи на обжалване пред Министъра на околната среда и водите или пред компетентния административен съд, чрез РИОСВ – гр. Русе в 14 дневен срок от съобщаването му, по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

ДАУД ИБРЯМ
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-РУСЕ

Дата 07.08.2025 г.